

Hétfői Híradó

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 4 kor. — fill.
Egyes példány ára 4 fill.
Megjelenik minden hétfőn.

Felelős szerkesztő:
GÁMÁN DEZSŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Kolozsvár, Gámán János örököse könyvnyomda.
Hirdetések díjszabás szerint.

11. évfolyam

1912 január 8

2. szám.

Kolozsvár. Marosvásárhely.

Ujabb időben, s különösen mióta Marosvásárhely — amint mondani szokták — Székelyország fővárosa, olyan rohamos lépésekkel halad a fejlődés útján, gyakran találkozunk hirlapi cikkekkel, a melyekben *Kolozsvárt*, mint az „erdélyirészek vezérvárosát” szembeállítják *Marosvásárhellyel*, Székelyország fővárosával.

Hogy ez a szembeállítás ötletszerű, vagy céltudatos-e, azt nehéz eldönteni. Valamint azt is nehéz kikutatni, hogy mindazoknak, akik ezt a műveletet végrehajtják, az a tulajdonképeni szándékuk-e, hogy Marosvásárhelynek kétségkívül rohamos fejlődését szegezzék neki Kolozsvár maradiságának s ez alapon állapítsák meg azt a tényt, hogy bár Kolozsvár az erdélyirészek vezérvárosa, ám az ország gazdasági fejlődésének zászlója igazában mégis csak ott leng — *Marosvásárhely új székházának ormán*.

Hát — sajnos — be kell vallanunk, hogy ez a szembeállítás nem egészen ötletszerű és nem is minden tárgyi alapot nélkülöző.

Igaz ugyan, hogy mindazok, akik folyton azt hangoztatják, hogy Marosvásárhely, mint város is rohamosan fejlődik s hogy ipari és kereskedelmi, sőt kulturális élete a folytonos és tervszerű fejlődésnek biztató képét nyújtja, ezt az állításukat *kétségbevonhatatlan tényekre* alapítják.

Marosvásárhely tagadhatlanul az ugynevezett rohamos fejlődés útját járja.

Meglep mindenkit a városnak a fejlődése és folytonos terjeszkedése s meglep egyben az építészeti technika megannyi jól sikerült alkotása és az a *tervszerűség*, a mely város fejlesztési politikájukat jellemzi.

Azt is természetesnek találja mindenki, hogy a marosvásárhelyiek büszkélkednek a maguk, minden irányban szembetűnően mutatkozó fejlődésükkel.

Nem lehet nekik szemrehányást tenni amiatt, ha ugyanakkor, a mikor saját városuk jogos dicsőségét hirdetik, ebben való törekvésükben talán nem mindig találják el az igazságos kritika hangját, különösen abban, a mikor Marosvásárhely emelkedését, rendszerint Kolozsvár értékének, fejlődési viszonyainak lebecslésével vélik leghatályosabban megrajzolni.

Annyit azonban talán harag nélkül megjegyezhetünk, hogy Marosvásárhelynek ahhoz, hogy a szerencsésen megkezdett fejlődési folyamatban az eddigi tempóban haladhasson, nem épen szükséges az, hogy okvetlenül szembehelyezhadjék Kolozsvárral.

Ha Kolozsvár sokban mögötte marad is Marosvásárhelynek, ezzel Marosvásárhely szintje nem emelkedik. Kolozsvár elmaradottsága, különösen a város fejlesztésben, még nem egyértelmű Marosvásárhely haladásával és a gazdasági életviszonyokban való térfoglalásával.

A két városnak ilykép való szembeállítása nem válhatik sem

az egyiknek előnyére, sem a másiknak a kárára.

Marosvásárhely fejlődése egyáltalán nincs feltételezve attól, hogy Kolozsvár mennyiben *marad mögötte vissza*.

Marosvásárhely azzal semmit sem nyerhet, ha Kolozsvár városát úgy állítják a világ elé, hogy az a haladás útján bizonyos keleties mozdulatlansággal és lomhasággal tesz nagy időközökben egy-egy lépést s még sok esetben — *visszafelé is lép*.

Kolozsvár a maga, még mindig erős konzervativizmusával nem zavarhatja meg a Marosvásárhely sorsát intéző faktorok tett-készségét és tényekben igazolható ritka energiáját és céltudatos munkásságát s ha a Kolozsvárral való szembeállításból azt akarják megállapítani, hogy Marosvásárhely milyen tempóban halad a minden téren való fejlődés útján, akkor kétségtelenül nem a helyes és nem a célravezető utat járják.

Az mindenképen igazság marad, hogy Marosvásárhely rohamosan fejlődik. Az is igaz, hogy ennek a fejlődésnek szerencsés irányt és az erre irányuló tevékenységnek erős lökést maga a város első tisztviselője ad, az is igaz, hogy minden ilyen haladás a lakosság teherviselési képességének nagymértékű igénybevételét jelenti, ám az is igaz, hogy ilyen terhet készséggel vehet magára mindenki, aki részesezni kíván a fejlődés elmaradhatlan eredményeiből, ámde mindezek elérhetőek anélkül is, hogy ezen eredményeket szembe-

helyezzék, azzal a szintén elvitathatlan *eredménytelenséggel*, amely Kolozsvár illetékes faktorainak a munkáját nyomon követi.

Mi kolozsváriak nem irigykedünk Marosvásárhelyre. Haladása és gyors fejlődése, a mi nekünk is igaz gyönyörűségére szolgál, s abban a szembeállításban, amely minket, mint *rivalis* várost bélyegez meg, csak sajnálkozunk lehet afelett, hogy a mi sorsunk intézőinek munkájában örömünk nem telhetik.

Hogy a szembeállításból valamelyes hasznunk mégis legyen, abban kell reménykednünk, vajha abból a céltudatosságból és energiából, amely Marosvásárhely fejlődését megalapozta, *a mi sorsunk intézői is részesednének*.

Takarékos, kényelmes és tiszta fűtés érhető el az

EFCO

porosz kőszén kockával. Kapható a város minden részében. Raktár: Szentegyház-u. 14. sz. Telefonszámok: 1048. és 815. o

x Ékszer, ezüst legolcsóbban szerkesztő be Benedeknél, Wesselényi Miklós-utca 13. szám alatt.

DOBÓ ALBERT = elsőrendű óra-, ékszer-, ezüstáru és látszer-raktára

Kolozsvár, Mátyás király-tér 15. (volt Husznik János-féle üzlet)

Telefon szám 842 **Figyelmes, olcsó és szolid kiszolgálás!** Telefon szám 842

2 koronáért
tisztít
vegyileg

1 öltönyt

Kristály gőzmosó gyár

Telefon sz.: 500., 405., 678.

3 hónapi keleti utazásom alatt
sikerült nagy mennyiségű

perzsa-, smyrna
szőnyeget,

finom keleti himzést és
crepdesin schalt, rendki-
vül jutányosan besze-
rezni, melyeket igen olcsó,
szigorúan szabott árak
mellett

adok el.

Javításokat gyorsan és pontosan eszközölök.

VITALI HADJIMAN

Kolozsvár,

Wessolányi Miklós-u. 7

Técsi József

tyukszem és benőtt köröm
műtőterme Kolozsvár,

Mátyás király-tér 26. sz.

Telefonszám 715.

T A R C A.

Az a jó székely fuffang.*

Irta: Schwarczel Adél.

En és utitársam, egy ismert fes-
tőző Borpatakra irányuló útunkban
a kirilbábai malomházba tértünk
be, hogy az ott lakó fuvaros gaz-
dától útunkra kocsit béreljünk.

Kevés vártatva megérkezett a
gazda is, egy magas, intelligens arcu
székely.

Csakhamar megalkudtuk vele a
szekeret. Közben rettenetes idő ke-
letkezett. Dacára a szokatlanul zord
időnek, reggel öt órára a kapu előtt
állott a szekeres gazda 3 lovas ko-
csija.

— Aztán ez a szép idő? — kér-
deztük türelmetlenül.

— Dehogyan szép, dehogyan szép!
— felelte ő s éppen azért hagyjuk
itt, s keressünk szebbet arra bé,
Gyergyó-felé, ahol a hegyen túl
egy tenyérnyi kék ég látszik. Indul-
junk csak, aztán adjon Isten min-
den községben egy házat!

* Részlet a most elhunyt jeles író-
nek „Utirajzok” c. kötetéből.

A drágaságról.

Alkalmi téma.

Irta: B. M.

Nem régen Szegeden dr. Hegedüs
Loránt orsz. képviselő, a gyáripáro-
sok országos szövetségének igazga-
tója, aki egyike a gazdasági és gaz-
daságpolitikai kérdések legalaposabb
ismerőjének felolvasást tartott a drá-
gaságról.

Szerinte a drágaság megszüntetése
vagy legalább csökkentése elősor-
ban a határvámok megszüntetésétől
várható.

Hát kétségkívül a határvámok meg-
szüntetése is jelentékeny befolyást
gyakorolhat a drágaságban rejlő or-
szágos veszedelem enyhítésére, ám
a piaci árak rohamos emelkedésére
nem csak a határvámok folytak be,
hanem közrehatnak a *tulmagas vas-
uti tarifák*, s részben a munkásosz-
tály életrendjének megváltozása is.

Tapasztalatokból tudjuk, hogy kis-
sebb városokban, falvakban az áruk
lényegesen olcsóbbak és miután az
élelmiszerek nagy része a fővárosba
szállítatik, a közvetítő kereskedő
aránylag elég magas haszonnal érté-
kesíti az egyes élelmiszereket és mes-
terségesen fölszigazott árakban jut-
nak a fogyasztók kezébe.

Ilyen bajok leküzdésére a városok
maguk lennének hivaiva, részben
élelmiszereket fokozatos termeléssel
emelni, másrészt pedig a hatóság
kötelessége oly terményeket, amelyek
árai tulmagasak, más vidéken pedig
lényegesen olcsóbban beszerezhető

bevásárolni és nyílt piacokon a kö-
zönség rendelkezésére bocsájtani.

Sajnos, hogy hazánkban a pénz
olcsósága évek óta nem tapasztal-
ható, sőt a folyton emelkedő mun-
kásberek kényszerítik az iparost üze-
mének terjesztésére forgótöke hiányá-
ban, bankkölcsönök útján nagyobb
forgalmat elérni, hogy háztartásukon
és szükségletükön ezáltal könnyít-
senek.

Az iparosok hitele korlátozott,
egy iparvállalatok tulterjeszkedése
csak akkor vezet sikerre, ha a bank
kamatlábakon kívül, magas jutaléko-
kat, haszonrészesedést biztosít a köl-
csönadó pénzintézetnek. Az ily köl-
csönök megbénítják az ipart, keresni
kell tehát a módot, hogy szorgalmas
nagy és kisiparos, oly nyílt hitelt
élvezhessen, hogy üzemet nagyobb
és olcsóbb kölcsönök hozzájárulásá-
val kielégíthesse.

Mozgalmat kell indítani, hogy a
kormány maga létesítsen oly intéz-
ményt, amely nagy és kisiparosok
pénz szükségletét normális kamatlá-
ban belül fődözhesse. Ha ez röviden
bekövetkezik, az élelmiszerek drága-
sága részben meg fog szünni ha-
zánkban, az ipar és kereskedelem
föllendül.

x Saját termelésű faj almák
kgként 50 fillér. rétes alma 30 fil-
lérért kapható Kun Mátyás fia késes
és látszerész üzletében, Kossuth La-
jos-u. 2. Nagyobb vételnél tetemes
engedmény.

ha más baja nem esik, egy hét
mulva hámba kerülhet.

— Jobban kell ügyelni a jószágra
te! nehogy olyat hallj osztég, a
milyet a más füle nem hallhat. Az-
tán egy jókora batyut nyujtott át,
ezzel holnaputánig beérd.

A fiu elégedett mosollyal mondta:
be én bőven.

Az útszélen hagyva őt, kocsink
tovább kocogott. ismét jókora útát
hagyva hátra, A völgy előttünk
egyre szélesedett, a bővizű patak
mellett deszka, gerenda, forgács-
halom között egy fűrészmalom vi-
sított. A kanyargó ösvényen egy
férfi megállásra intve, lóbálja felénk
kalapját. Közelbe jutva, köszönés
után lábát a megállókocsi első lép-
csőjére tette, velünk nem igen tö-
rődve, szólt:

Hallom komám, eladó a fűrészze,
a malmot elszokták hagyni a rövi-
dítés kedvéért.

— Nem erősen — szól a felelet,

— De nem nagy ám a hordása!

A jó emberek már azt is elta-
kálták ugy-e? De hát egy évben
egy kotrás nem a világ. T. i. a
malommeder fordulónál áll s az
erős vizesapás köveket hord a ke-
rekek alá.

Cseléd-mizéria.

Gyors segítséget várunk.

Hamarjában nem is tudjuk kiku-
tatni, melyik volna az a helyes ma-
gyar kifejezés, amely híven adja
vissza a mizéria szónak valódi ér-
telmét.

Egyet állithatunk, hogy a cseléd-
mizéria, amely Kolozsvárt különben
régóta fogva uralkodik, találon alig
jellemzhető a magyar szókincs még
oly nagy gazdagsága mellett is.

Kolozsvárt e tekintetben az álla-
pot különösen ezidő szerint a lehető
legkétségbeesettebb. — Lépten-nyomon
halljuk a háziasszonyok panaszát,
hogy cselédekkel még a mai horribi-
lis cselédberek mellett sem tudnak
kapni.

Most, a január elsején végbement
cselédváltás alkalmával sok száza
megy azoknak a családoknak a szá-
ma, akik *cseléd nélkül maradtak*.

És így maradtak nemcsak azon
okból, mert nem voltak hajlandók a
cselédek mértéktelen túlköveteléseit
kielégíteni, hanem még azok is alig
jutottak hozzá, akik a legtulzabb
béreket is készek voltak megadni.

Ez az állapot nem lehet ismeret-
len Kolozsvár rendőrhatalmára és ta-
nácsa előtt sem. Hiszen ők is nap-
nap után tanui lehetnek a baj elmér-
gesedésének. Közülök többen maguk
is közvetlenül tapasztalhatják ennek
a bajnak nemcsak fennállását, hanem
veszedelmes elterjedését is s ennek
dacára egyikük sem veszi magának

— Igaz, de éppen azért igen ma-
gasan tartja komám.

— Hát majd csak eléri, aki bírja.
Ezzel ostorával a lovakra legyin-
tett indulásra.

— Vasárnap Borszéken leszek.

— Magam is — felelt szeker-
sünk s egy kölcsönös „adj Isten!
fogadj Isten!” után tovább haladtunk.

Körülbelül egy órai út után, már
egész sora székely legény állott az
út szélén.

— Lecsúztak a fák? — kérdezte
ismét megállítva a kocsit a gazda.

— Le az egy szálig.

— Járt itt a zsidó?

— Járt a.

— Jól ígér?

— Husz pengő szála, egyre-másra.

— Hm? s meddig hagyná fekvé?

— Szánútig jó pénz mellett. (Té-
len könnyebb szállítani a fatöngöket.)

— Tartsa meg a pénzét, fűrészzen
többet fizet (t. i. a fa). Most pedig
haza lábolhattok, holnap meg a
Bükk-havasra, ott vár Józsi bá.

Folytattuk utunkat. Ezek a meg-
állások a társalgás újdonságánál,
meg a természet, levegő nyugod-
tabb élvezésénél fogva igen kelle-
mesek voltak, mindazonáltal óvódni

Karácsonyi cukorkák

és diszek legszebbek, legfinomabbak

Naponta frissen érkezett Kug-
ler bonbonok Legdiszesebb
kazetták, senőlő szerencse
malacok, főhercegi friss
szőlő, déli gyümölcsök kaphatók

Veress Gyula

füsser és csemegékülönlegességek kereskedése

Kolozsvár, Mátyás király-
tér 16. sz. (Unio-a. sarok)

Telefon 206. szám.

Vidéki megrendelések
pontosan eszközölteknek.

Első kolozsvári kelmefestő és vegyiruhatisztító, ágytolltisztító, fertőtlenítő intézet. Telefonszám 947.
Kurz Sámuel, Kolozsvár Wesselényi Miklós-utca 21. szám.
 Műhely és telep: Rudolf-ut 7. sz.
 Egyszeri kísérlet meggyőzi rendes és lelkiismeretes munkámról.

azt a fáradságot, hogy a tényleg létező bajok okai után kutasson s egyben a baj megszüntetésének módjai felett gondolkodjék.

Lehetetlen és megvalósíthatatlan tervek és egyéb, az álmok országába tartozó létesítmények veszik úgy lát-szik igénybe az idejüket, ahelyett, hogy megszüntetni igyekeznének azokat a bajokat, amelyek a lakosság-nak életérdekeit támadják meg, s amelyeknek elhárításán elsősorban a közhatóságnak kellene gondoskodnia.

Azt hisszük, hogy ezt az egész eselődöntést hatóságai kezetésbe kel-lene venni. Ámde nem úgy, amint már egyszer kísérleteztek valami hatóságai követeléssel, hanem gyökeré-ben kell az ügyet áttanulmányozni, s a szerzendő tapasztalatok nyomán bizonyára módot is lehet találni arra, hogy a bajon legalább enyhítsenek, ha azt egészen megszüntetni nem is áll módjukban.

E pár sort azért vetjük ez alkalommal papírra, hogy a rendőrható-ság figyelmét egész komolyan, fel-hívjuk az ügyre. Erdemes ám ez arra, hogy az illetékesek vele be-hatóan foglalkozzanak.

Kolozsvárnak amugy is annyi mi-zeriája van, hogy legalább ott, ahol már van a baj elhárítására, a ható-ság ne nézze összedugott kezekkel, hanem a maga eszközeivel hasson közre a lakosság veszélyeztetése ér-dekeinek megvédésére, még pedig mennél gyorsabban és erélyesebben.

kezdték szekeresünkkel. Ugy látom, — szóltam — mintha nem kizáró-lag útasai kedvéért vállalkoznék a lovak hajtására.

— Eztán majd meglátszik, hogy azért is — felelte mosolyogva.

Az ut most egyre emelkedett, er-dőbe tért, majd a tetőre jutva, egyszerre megkapóan a gyergyói síkság tárult elénk. A szétszórt helységeket, mint egy fehér szalag, a kanyargó országot kötötte össze. Gyergyó-Szentmiklós-felé tartot-tunk. Megkérdezte szekeresünk, hogy a nagy vendéglőbe hajtsan?

— Abba, a melyik jobb, — fe-leltük.

— Dejszen csak egy van.

Nevettünk fölötte, hogy mégis megkérdi hova hajtsan.

— Hát meg oszt, mert abba az egybe se szívesen száll mindenki.

— Aztán szabad ég alatt háljunk?

— Dehogyan is, jó embernek min-den községben ad az Isten egy házat.

— Talán bizony itt is van háza, — kérdeztük?

— Van jó emberem, s az annyi, mintha házam volna.

— De nekünk nem ismerősünk

Mit akarnak?

A Bethlen Gábor-kör programja

Az erdélyrészi ref. egyházkerület theologiai fakultása kebelében léte-sített „Bethlen Gábor-kör”, mely a vallásos és erkölcsi élet fejlesztésén eddigi rövid élete alatt is olyan ered-ményesen munkál, a most megkez-dett 1912. évre már megállapította a maga programját, s ez alkalomból igen érdekesen és tanulságosan meg-szerkesztett felhívást bocsátott ki a nagyközönséghez.

Az 1912. év során is több össze-jövetelt fog rendezni, melyeken a vallás-erkölcsi élet alapos ismerői fog-ják az érdeklődőket bevezetni ezen jelentős ismeretvilágba bevezetni.

A kiadott felhívás szerint minden egyesület mértéke nem az, mennyit tesz, hanem, hogy mennyit akar tenni; minél magasabbra emelje a cél, melyet maga elé kitűz, s melynek elérésén szent hévvel munkál, annál többet és annál magasabba emelte a kört, melyre áldó munkája kiterjed.

A természeti világ törvényeket ál-lapít meg, melyek vaserejének alá van vetve a mindenség, a szellemi világ a célok, ideálok világa; az ember nem akkor nagy, mikor engedelmes-kedik a természet törvényeinek, melyek elől úgy sem térhet ki, hanem mikor eszményeket alkot, mikor az emberi szellem fejlődésének nagy fordulópontjain lelke szent értékeit kifejti, megvalósítja.

s így házul csak a vendéglőt vá-laszthatjuk.

— De a jó emberem hozzá van szokva, hogy én vendégeket viszek neki. Az alispánt is feleségestől mindig ő látja el házában. Tiszta, nyugalmas ház az, jó gazdasszony-nal, a kinél jobban utra sem tud tarisznyálni senki, nem porcióz, mint a vendéglőben szokás, még a kenyert is. Jobb is, olcsóbb is s úgy él ott az ember, akár csak otthon. Hajtsunk csak be, aztán a többit bízzák rám.

Mi tehát újra biztunk.

A helyiség legelső házában tárt kapu előtt mosolygott felénk egy jól megtermett, vidám arcú székely asszony, már messziről kiáltva:

— Hozta Isten!

— Talán holmi csepütelegráfja van — kérdeztem szekeresünket, hogy egy napi út egész hosszában tudják és várják érkezésünket.

— Nemcsak rossz hírek van szárnya — felelte derülten.

Tényleg kedves otthont találtunk.

Ezért, hogy az emberiség szellemi haladása mindig személyiségek benső küzdelmeinek, diadalmainak ered-ménye, ezért, hogy az ember életének döntő kérdései nem az élet és halál, születés és elmulás, hanem ez, van-e célunk, melyért munkálva betöltjük az életet és vannak-e eszményeink, melyek örökkévaló létükkel legyőzik a halált?

Ilyen megfontolással igyekezik a „Bethlen Gábor-kör” is inkább ki-tűzött céljairól és azokért végzett munkáiról beszélni, mint panaszkodni munkájának sikertelensége, állapotá-nak szegénysége fölött. És akkor, mikor célját és e cél elérésére vezető eszközeit őszintén föltárja, számít reá, hogy elsősorban saját tagjai, másodsorban minden becsületes tö-rekvést és komoly munkát méltá-nyoló protestáns ember részéről meg-kapja azt a támogatást, melyet nem alamizna, vagy kegyes pártfogás címén kér, de törekvéseivel kivívni akar.

Födolognak tartja, hogy saját tagjai tisztában legyenek avval ami őt vezeti, amely alapelvek szerint működni kíván és hogy egy év muiva mindenki maga mondhasson ítéletet róla, ameny-nyiben felelt meg a célnak, mit ki-tűzött.

Schwarczel Adél halála.

1851—1912

Kolozsvár egész művelt társadal-mát, s különösen a tanügyi köröket mélyen meghatotta az a hír, mely pénteken reggel gyorsan terjedt el a városon s arról szólott, hogy a ma-gyar tan- és népnevelés ügyének egyik elismerten elsőrangú harcosa,

Schwarczel Adél,

a kolozsvári r. kath. belvárosi leány-iskola igazgatónője meghalt.

Hónapok óta tartó gyógyíthatlan betegség kötötte ágyhoz a kolozsvári női társadalomnak e kiváló és köz-tisztelt tagját. Pályatársait és tiszte-lőinek nagy seregét hónapok óta ál-landó izgalomban tartotta súlyos be-tegsége s bár a kényszerű végre mindenki el lehetett készülvén, halá-lának híre mégis megdöbbenően hatott Kolozsvár egész társadalmára, mely benne egyik legértékesebb és legeredményesebben munkáló tagját veszítette el.

Schwarczel Adél egész életét a magyar nőnevelés ügyének szentelte. Kiváló szakképzettsége, előkelő mű-veltsége, odaadó és lelkes munká-sága a vezetésére bizott leányiskolát valóságos mintaintézeté fejlesztette. Ennek az iskolának élt, ez kötötte le egész munkabíró erejét, ritka szív-jóságát és nagy tudását. Tanítványai-nak ezrei rajongó szeretettel vették körül évi év után. Ez a szeretet hozta közel a szülők szívéhez, ezen a ré-

ven vált már működésének első éveit ben az előkelő társadalom köztisztel alakjává.

Schwarczel Adél 1851 dec. 26-án született Kolozsvárt. Tanítónői okle-velét az itteni tanítónőképző intézet-ben szerezte meg 1874 július havá-ban. 1874 október 30-án nevezték ki a kolozsvári belvárosi leányiskola tanítónőjének, mely állásban 1879. évben véglegesítették. Ettől az időtől kezdve ő vezette az iskola ügyeit. Erdemei elismerésül ezeltől négy évvel ruházta fel felettes hatósága az igazgatónői címmel. Működésének 25 éves jubileumát 1900 június ha-vábau a városi Vigadóban rendezett nagyszabású műsoros ünnepélyvel ülték meg, mely alkalommal minden oldalról elhalmozták az elismerés és tisztelet soknemű jeleivel. Felettes hatósága meleghangú elismerő okle-vélben ünnepelte nagysikerű műkö-désének negyedszázadosévfordulóján.

Ritka tevékenységének és hosszú időn át kifejtett áldásos működésé-nek elismerésül a kolozsvármegyei tantestület, valamint az Oltár egyesü-let alelnökeivé választotta. Ennek a két testületnek a kebelében is nagy odaadással felelt meg a neki rendelt kötelességeknek.

A nagy szünidőket rendszerint hazai és külföldi utazásokkal töltötte el igen érdekesen és színes tollal irt Utirajzaiban, mint finom művelt-ségű és avatott tollú író nő jelenik meg, s több kötetre menő utelirásai az irodalomnak kiváló termékei kö-zött foglalnak helyet. A múlt évben kiadott „Utirajzok” c. kötetből mai számunk tárcarovatában közlünk egy színesen megírt részletet. Ezekon kívül gyakran jelent meg a felolvasó asztalnál, ahol mindig szívesen látott és hallgatott előadó volt. Leginkább uti élményeiről és tapasztalatairól számolt be e felolvasásokban, melyeket mindig nagy érdeklődéssel hallgatott a közönség.

Halála nem csak a tan- és neve-lésügyének, s a nevelésére bizott iskolának, hanem az irodalomnak is nagy vesztesége.

Az elhunytat a plébánia épületben lévő lakásán szombaton reggel helyez-ték ravatalra, melyet a temetésig ál-landóan nagy számban látogattak. A temetést vasárnap d. e. 11 órakor eszközölték, óriási résztvevő közön-ségen kívül testületileg jelentek meg b. l. városi leányiskola és a Marianium növendékei, az oltár egyesület, a ko-lozsmegyei tantestület, a Mária Do-rottza egyesület stb. tagjai. Az egyházi szertartást Dr. Hirschler József plébá-nos végezte nagy segédlettel. A sir-nagl a tantestület nevében Tarcsafalvi Albert igazgató-tanító bucsuztatta el. Tetemeit a köztemetőben lévő csa-ládi sírban helyezték el.

Jó bort olcsón csakis
 Guttman Márton bornagykereskedőnél
 Honvéd-utca 6-ik szám

lehet kapni. Valódi fajborok s már 5 literenként haza szállítat-nak. — Rendelni telefonon (853. sz.) is lehet. — Borok tisztasá-gáért szavatol. — Vizszontelárusítóknak tetemes árkedvezmény. — Vidékre 50 literen felüli rendeléseknél 20 Koronával olcsóbb hekto-literenként. Iroda: Eperjes-utca 2. Pince: Honvéd-u. 6. Levelek Eperjes-utca 2. sz. alá címzendők.

MAI TÁVIRATOK.

Püspöki beigtató.

Szombathely, jan. 7.

Gróf *Mikes* János püspöknek beigtatása az itteni Székes egyházban tegnap nagy fénytel és óriási közönség jelenlétében történt meg. Az ifju püspöknek ez alkalommal tartott beszéde egészen elragadta a hallgatóságot.

Délben négyszáz terítékű bankett volt, melyen felköszöntőket mondottak a pápára, királyra, a püspökre, kormányra stb.

Az ünnepies beigtatón az *erdélyi részekből* részt vettek báró Jósika Samu, gr. *Mikes* Zsigmond, gr. *Mikes* Armin, br. Szentkereszty Béla, gr. Nemes János, br. Kemény Elemér, Széll József főispán stb. Az udvarheiyi egyházközség egykori plébánosát táviratilag üdvözölte.

Kossuth állapota.

Budapest, jan. 7.

Kossuth Ferenc, a ki már két hét óta ágyban fekvő beteg állapotában tartós javulás állván be, ma felkelt s pár nap múlva már el is hagyhatja a szobát.

Vérezés egy klubban.

Úszkőb, jan. 7.

Az ifju törökök itteni klubjában tegnap borzalmas vérezést vitt véghez a Vörös-kéz nevű politikai klub helyiségébe és **revolverrel négy klub tagot agyonlőtt.**

Erre a jelenlevők a merénylőre vetették magukat s dulakodás közben egyik klub tag a **merénylőt agyonlőtte.**

Hogy mi vitte e borzalmas lépésre, nem tudták megállapítani

Rémes családi dráma.

Bünn, jan. 7.

Burgholz nevű morva faluban tegnap rémes családi dráma folyt le. Egy nyomorgó iparos család egyéb élelem hiányában egy döglött macskát sütött meg vacsorára. Lefekvés után az apát, anyát és két gyermeküket heves gyomorgöröcsök támadták meg. Az apa szörnyű kínoldása közben **agyonnyomta** a vele alvó kis leányát. Nemsokára az apa is **kiszzenvedett.**

Az anyát és másik gyermekét beszállították a kórházba. Mindkettő **haldoklik.**

HIREK.

Indolencia.

Ezzel a latin szóval is úgy vagyunk, hogy különben ékes magyar nyelvünkben nincs kéznél fekvő szó, amely hűen adná vissza az értelmét. Pedig jelen esetben szeretnők a legkeményebb magyar kifejezéssel bélyegezni meg azt a nembánomságot, hozzá nem értést és könnyelmű lanyhaságot, amelylyel illetékes tényezők Kolozsvár város **vízvezetékének** az ügyét kezelik. Tele van a város minden részében panaszkodó emberekkel, akik részben éppen nem jutnak vízhez.

A különben érthető felzudulás teljesen indokolt. Hiszen azt még az iskolás gyerek is tudja, hogy a víz mindennapos és elkerülhetlen szükséglete az embereknek. És Kolozsvárt **drága pénz mellett**, ma már még ehhez sem lehet jutni.

Milliókat áldozott a város közönsége a vízvezetékért. Senki sem sajnálta azt a rengeteg pénzt ettől a vállalattól, mert mindenki tudatában van annak, hogy ha milliók árán is, de **víznek muszáj lenni.**

Hát azután az illetékesek és az erre **kötelezettek** miért nem fognak össze, s miért nem **tesznek** valamit abban az érdekében, hogy a közönségnek vízzel való **köteles ellátása zavar nélkül megtörténhessen?**

Hát nem a legnagyobb foku indolencia ez?

Hát lehet-e egyáltalán menteni az ilyen megmagyarázhatatlan nembánomságot?

Lehet-e csak órákra is annak a kinos bizonytalanságnak tenni ki 60 ezer lelket, hogy a pénzért még **víz se kaphasson?**

Meddig akarják még az illetékesek a közönség türelmét ezzel az indolenciával kifárasztani?

— **Egyetemünk új tanára.** A mint már tudva van, a kolozsvári egyetem a napokban új tanárt kapott. A tanárok statusa egy minden tekintetben értékes és elsőrangú kválitásokkal rendelkező férfival szaporodott, aki egyben nyereséget is jelent az egyetem tudományos mérlegében. A mult héten adta hírül a hivatalos lap, hogy az osztrák magánjog tanszékére a király dr. Menyhárt Gáspár ügyvédet és magántanárt nevezte ki. Az új tanárt a kinevezés publikálása óta nap-nap után tömegesen keresik fel szerencsevándorokkal. Ezek sorában megemlíthetjük, hogy gróf Majláth Gusztáv püspök is igen megleghangu levélben gratulált a kinevezéshez. Dr. Menyhárt tanár értesüléseink szerint már be is adta az ügyvédi kamarához a gyakorló ügyvédek névjegyzékéből való törlése iránti kérését. Előadásait az egyetemen már e félévben megkezdte

— **Földészifjak foglalkoztatása.** Sokaknak az a felfogása a papokról, hogy azok csak prédikálnak, esketnek, meg temetnek; s ha ezt a funkciót hűségesen végzik, hát eléget tettek a kötelességüknek. Mindenesetre különösképen méltánylandó dolgot végeznek azok a papok, akik a híveknek nem csak lelkiéletét gondozzák és nemcsak lelkiüdvösségükön munkálnak, hanem közrehatnak arra is, hogy erkölcsi életük és anyagi boldogulásuk is megkapja a szükséges előfeltételeket és a megfelelő eszközöket. A papi hivatanak ezt a nehezebb részét tölti be többek között Barabás Samu kolozsvári ref. lelkész is, aki sok egyeben kívül abban is kiváló tevékenységet fejt ki, hogy hívei sorában az ifjabb nemzedéknek alkalma legyen a hasznos foglalkozásra is. Ezt a célt szolgálja az, hogy a földészifjak részére többek közt kosárfonó tanfolyamot létesített, amelyen év után sok dolgozkező ifju megtanulja ezt a mesterséget. És tényleg sokan megtanulták és hasznukra is fordítják. Ez évben ilyen tanfolyamot a Rudolfti iskolában rendezett be, melyet január 4-én nyitottak meg. A megnyitó beszédet Barabás Samu lelkész tartotta.

— **Nincs baj a dési Hitelbanknál.** A kolozsvári napilapokban minnap az a hír látott napvilágot, mintha a dési hitelbanknál nagy visszaélés történt volna holmi tojás fuvarlevelekkel. A hír alapján véve nem felel meg a valóságnak, különösen abban a tekintetben, hogy ez által a bank kárt szenvedett volna. A tojás üzletből tényleg vannak vesztességek, de ezek egészen más eredetűek s az innen eredő differenciák bőven fedezetet nyernek a vezérigazgató vagyonából, s így sikkasztásról és károsodásról egyáltalán nem lehet szó.

— **Válságba jutott kolozsvári hentes üzlet.** Pénzügyi körökben már régen beszélnek egy kolozsvári elsőrendű hentes cég fizetési zavarairól. Ezek a zavarok, most már teljes válságba sodorták a céget, úgy, hogy az aligha menekül a csódtól. A dolognál igen sok pénzintézet van érdekelve tetemes összegekkel.

— **Az „Unitárius Közlöny” jubiláris száma.** A kolozsvári Dávid Ferenc Egylet kiadásában már 25 év óta jelenik meg az „Unitárius Közlöny” c. valláserkölcsi tárgyú folyóirat, melyet ez idő szerint, s már évek hosszú sora óta nagy hozzájárulással és lelkes buzgósággal dr. Boros György egyházi főjegyző szerkeszt. A folyóirat ez évben lépett 25-ik évfolyamába. Ez alkalomból igen értékes dolgozatokat tartalmazó jubiláris számot adott ki az Egylet. Érdekes levelet közöl néhai Brassai Sámuelről. Ferencz József püspök értékes cikkben a lap negyedszázados életét méltatja. Becses dolgozatokat irtak br. Dániel Gábor, Kozma Ferenc, Petrichevic Horváth Kálmán báró, Fekete Gábor, Ürmösy Miklós, Percelné Kozma Flóra, Pálos Ákos, Tarcsafalvi Albert stb. Igen érdekes kisebb közlemények egészítik ki a komoly figyelmet érdemlő s, kitűzött célját sikeresen szolgáló folyóirat most megjelent jubiláris számát.

ÜZENETEK.

Vasutasnak. Önnek, mint kebelbelinek jobban kellene tudnia, hogy Kálmán Gusztáv államtitkár mikor volt utoljára Kolozsvárt. Hogy a kivánságának eleget tegyünk, utána jártunk a dolognak s a következőket sikerült megtudnunk. A mult hét szombatián a Szamosvölgyi vasut személyvonatán délután 5.32 perckor érkezett meg az államtitkár Kolozsvárra. A peronon néhány munkapárti vezető férfi várakozott reá. Ezekkel a rendes kézfogásokat váltva, gyorsan **behajtatott** a városba. Hirtelen levizitelt gr. Bély Ákos pártelnökknél. Azután a színházba **hajtatott.** Ott két felvonást végig nézett. Onnan a vasuti állomásra **hajtatott.** Ott néhány híve társaságában elköltötte a vacsoráját, s még **azon** éjjel a gyorsvonattal Budapestre **hajtatott.** Beavatottak állítják, hogy az állomásnál az elutazáskor **Hegyesi** Vilmos párttitkár is künn volt. Az államtitkár — hír szerint — **nem vette észre.** H. V. busan a városba **hajtatott.**

Egy polgár. Kolozsvár város törvényhatósági bizottságának a lakosság arányában való kiegészítése, illetve a bizottsági tagok létszámának felemelése egyhamar még nem fog megtörténni. Az erre vonatkozó közgyűlési határozatot még a kormány-

nak jóvá kell hagynia. Időelőtti dolog tehát már most **tülekedni** a tagság után. Az aspiránsok **várják csak be** nyugodtan az események folyását.

Részvényeseknek. A kolozsvári pénzintézetek közül még eddig egyik sem tette közzé a mérlegét, sem nem állapította meg a részvényeseknek szánt osztalékot. Amint mi tudjuk, a helyi intézetek rendszerint 6—7 százalékos osztalékot szoktak adni a részvényeseknek, akik ezzel meg is lehetnek elégedve. Az az idő, amelyre ön céloz, s a mikor még 20—30 százalékos is kaptak a részvényesek rég lejárt s nem is óhajtható, hogy az intézetek ezt a régi szokást fel-elevenítsék, mert amint sok példa bizonyítja ennek az indokolatlan bőkezűségnek sok esetben maga az intézet esett **áldozatul.**

Iparossegéd. A munkás lakásépítőszövetkezet, ami tudomásunk szerint még a tavaszon hozzá kezd az építkezési munkálatokhoz. Bővebb felvilágosítást ez ügyben a szövetkezet ügyésze dr. **Petrán** Tibor ügyvéd ad. Irodája Szentegyház-utca 11. sz. alatt van. Tessék egész bizalommal közvetlenül hozzá fordulni.

Czink vegyileg fest, tisztít, mos, szépen, gyorsan olcsón **Kolozsvárt.**

Nagy Domokos

gőzmosó és vegytisztító gyárában készülnek
a legszebb gallérok és mindennemű ruhák.
Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 32. szám. — Telefon 1087. szám.

Schwarzczél Adél halála. Lapunknak a kiváló nő haláláról szóló cikkének kiegészítésül e helyen megemlítjük, hogy a család gyászjelentésén kívül a Mária Dorottya-egylet, az Oltáregyesület, a Kolozsmegyei tanítótestület és a vezetése alatt állott iskola tanítótestülete külön is adtak ki gyászjelentéseket. Lelki üdvéért az engesztelő szent misét ma délelőtt 10 órakor tartják meg a főplébánia templomban. Misa alatt a belvárosi leányiskola növendékei fogtak énekelni. Az elhunyt ravatalára a következők helyeztek csokrokat és koszorukat a családtagjain kívül: Kartársai, A belvárosi róm. kath. iskola növendékei, Egyházközség választmányja és iskolaszéke, A kolozsvári Oltáregyesület, Mária Dorottya-Egyesület erdélyrészi köre, Kolozsvármegyei tanítótestület, Kolozsdobokai tanítótestület, A lyceumi róm. kath. tanítótestület, Aguszteum, Máriánium nővérei, Felsőbb leányiskola tanári testülete, Máriánumba járó növendékei, Barcsay Domokosné, Br. Huszár Károlyné, Br. Wesselényi Miklósné, Heinrich Józsa, Endesné, Pommerszheim gyermekek, Szelle Emma, Csipkés nővérek, Mohl Ida, Telegdyné és leánya, Stief Ottó és családja, Kántor Endre és a Szilágyi-család, Gál Hunor és Relluska, Schultzné Mariska, Szönyiné és többen.

Egy ifju főúr halála. Az erdélyrészi főúri köröknek egy igen rokonszenves és kedvelt tagja báró Győrffy Zoltán ajtóni földbirtokos, tegnap délelőtt hirtelen meghalt. Halálának híre gyorsan elterjedt a városban, s minden körben igaz részvétet keltett. Az alig 30 éves fiatal főurat az utóbbi napokban heves gyomorbántalmak kínozták. Szombaton délután gyógykezelés végett be szállították a Karolina kórház sebészeti osztályára, ahol dr. Makara Lajos egyetemi tanár azonnal megvizsgálta, s a bajt olyan súlyos természetűnek találta, hogy az operációtól sem várt jobbulást. Ma délelőtt a nagybeteg főúr áldozata lett súlyos bajának. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a kórházi kápolnából. Tetemét — hir szerint — a kolozsvári köztemetőben helyezik öröknyugalomra.

Ujévi bazár. Az ideai farsangot a Mária Valéria árvaház-egylet nyitotta meg „Ujévi Bazár” címen rendezett, — s mondjuk ki mindjárt — pompásan sikerült műsoros és táncestélyével, mely a nyári Szinkörben folyt le mindkét estén nagy és előkelő közönség részvétele és élénk érdeklődése mellett. Az elsőt szombaton, a másodikat vasárnap rendez-

ték. Mindkét estén a „Szinházi ügy-nökség” című kabaré és a „Vetélyársak” című pantimimikus táncjáték állott. Mindkettő pompásan sikerült és zajos tetszésben részesült. Az előadók közül különösen sokat tapsoltak Palló Ilonka és Balogh Pista táncoktatók, továbbá Littke Lőrincné ének és táncelőadását és Papp Katinika kuplét. A második darabban főleg Rohoncy Mariska dr. Veress Eleménné, báró Rudnyánszky Béla és Szentkirályi Zsigmond, továbbá Deák Éva, Bundialek Annuska, Hirsch Melitta, Stein Bébé és Gajzágó Fifi arattak zajos tetszést. A vasárnapi estén még egy jól sikerült előképet is mutattak be. Előadás után tánc következett, mely éjjel után ért véget.

Városatyaválasztás. Kolozsvár város törvényhatósági bizottságában a városról eltávozott Herceg Jenő lemondása következtében megüresedett egy bizottsági tagsági helyre a választást tegnap ejtették meg. A választás a város ház közgyűlési termében reggel 9 órakor vette kezdetét s délután 4 órakor fejezték be. A választást mint elnök Tanács József törvényhatósági bizottsági tag vezette a tőle már megszokott dologhoz értéssel és lelkiismeretességgel. A szavazás lezárásakor beadott összesen 313 szavazat. Ebből kapott Fekete Gábor kir. táblai elnök 220, Néma Ede 57, Kolumbán György 36 szavazatot, e szerint a szavazatok túlnyomó nagy többségével Fekete Gábor választott meg. Az eredmény kihirdetésekor Fekete Gábert a jelenlévő választók lelkesen megéljenzették. Az új bizottsági tag egyike a törvényhatósági bizottság legszorgalmasabb és legmunkásabb s egyben legsúlyosabb számú tagjainak, aki eddig mint virilis már évek óta tagja s mondhatni ékessége ennek a testületnek, melynek tárgyalásaiban eddig is nagy részt vett s nem egy jelentős közkérdést az ő erős ítéllete, világos látása s érett judiciuma döntött el. A város egész közönsége csak örömmel láthatja őt továbbra is a törvényhatósági bizottságban.

A bálozó Kolozsvár. Az ideai hivatalos farsang a tegnapi nappal kezdetét vette. Az első fecskeje a farsangnak az ugynevezett Ujévi Bazár volt, amely szombaton és vasárnap az esti órákban folyt le a nyári szinkörben. Mindkét estén nagy közönség kereste fel a szinkört s kitűnően mulatott a pompásan sikerült előadásokon és előképeken. Egy időre sincs programmon farsangi mulatság. Legközelebb e hó 14-én lesz a színészegyesületi álarcos-bál, 20-án az orvosok, 27-én az athleták bálja. Február 1-én a Veres Keresz-Egylet, 3-án az izraelita nőegylet rendeznek táncestélyt, 10-én lesz a Rózsabál, 17-én a gyógyszerész hallgatók, 20-án a Segélyegyletek bálja. Számszerű-

leg nem mondható tulsoknak a tervbe vett bálók száma s a kolozsvári, mindkét nembeli arany ifjuságnak aránylag nem sok alkalma lesz áldozni a tánc oltárán, ámde ha elgondoljuk az általános drágaságot és pénztelenséget, tényleg óhajtanánk, hogy ez uttal az arany ifjuság is elégedjék meg a kevesebbel, mert a többre bizony vajmi kevéssé telik a — papák erszényéből.

SZIGORLATRA, ALAP-ÁLLAM- és ÜGYVÉDI VIZSGÁRA

szakszerűen,
lelkismeretesen,
föltétlenül biztos sikerrel,
a legrövidebb idő alatt
és igen mérsékelt
díjért készít elő a

Dr. DOBÓ JOGI SZEMINÁRIUM
Kolozsvár, Bolyai-utca 3.
Telefon: 866. Telefon: 866.

Díjmentesen küldi a „Jogi vizsgák letétele” c. k. t.

SZINHÁZ.

A hét műsora.

A téli színházban:

Hétfő: Boszorkányvár. (Új betanulással és új szereposztással. Bérlet 93. sz. A.)
Kedd: A szökött katona. (A drámatörténelmi sorozatos előadások tizedik estéje. A bevezető előadást Kovács Dezső igazgató tartja. Bérleten kívül, mérsékelt helyárakkal.)
Szerda: Ártatlan Zsuzsi. (Bérlet 94. sz. B.)
Csütörtök: Napraforgó. ((1-ször. Pálmay Ilka vendégjátékával. Részben és mérsékelt főlemelt helyárakkal. Bérletszűnet XX. sz. D.)
Péntek: A cirkusz. (Operette újdonság 1-ször. Bérletszűnet XXI. sz. A.)
Szombat d. u.: A kegyenc. (Ifjúsági előadás, rendkívül leszállított helyárakkal. Előadó Mihálik Lajos tanár.)
Szombat este: A cirkusz. (Operette újdonság. (2-odszor. Bérlet 95. sz. C.)
Vasárnap d. u.: Cyrano de Bergerac. (Felsőhelyárakkal.)
Vasárnap este: A cirkusz. (Bérlet 96. sz. D.)

A Pálmay Ilka csütörtök esti vendégjátékára szóló bérlet páholyokat vasárnap déli 12 óráig tartja fenn az elővételi pénztár a D. bérlet részére.

„A cirkusz” péntek esti bérletszűnetes bemutató előadására szóló bérlet páholyokat keddi déli 12 óráig tartja fenn az elővételi pénztár. az A. bérlet részére.

Uránia Színház

— Részvénytársaság —

Szenzáció. Itt először!

Kizárólagos joggal.

(Monopol film.)

Csak 3 napig. Másfélórás előadásban 7. 8. és 9-én.

A gróf mint leánykereskedő

vagy: A lélekkufár mágnás.

Nagy szociális dráma 3 felvonásban. Irta: Fred Jörgsen. Előadják a világhírű művészek.

S Z E R E P L Ő K:

Herro gróf. . . Robert Stock
Friedheim . . . Vlad Nausen
Olga, leánya . . . Mme Renée
Pederson . . . Emil Hagmar
Olga nagynénje . . . Ingeborg L.
Szerecsen . . . Mr. Keppens
Sofför. . . . Fred Jacobs.
Pincér. . . . Mr. Pevalo

Történik napjainkban. Az első felvonás a gróf lakásán, a második Friedheim lakásán, a harmadik egy évvel később Délamerikában a tengerparton. A darabban részt vesznek: grófok, hercegek, leánykereskedők, szerelmesek, csempészek, iparosok, urak, hölgyek, szállodai személyzet, hajoslegények, négerok, matrózok, birák, csendőrök, rendőrök.

Előkészületen;

Madame sansgène.

Szókimonó asszonyosság

Az igazgatóság.

Órajavitásokért
3 évi írásbéli
jótállás

Mielőtt ékszerszükségletét beszerezné, egy próbavásárlást tegyen
Beér J. Jenő órás és ékszerésznel Kolozsvárt, Deák F.-utca 51. szám alatt

Órákat és ékszereket kitűnően javít. (Tanuló fizetéssel felvétetik.) A nagyérdemű közönség pártfogását kéri,
Beér J. Jenő, órás és ékszerész, Deák Ferenc-utca 51. szám.

Törött aranyat
a legmagasabb
áron megve-
szek.

Megnyit**Ujjonnan berendezett, kizárólag
Csemege-üzlet**Kolozsvár, Deák Ferenc utca 17. sz.
Tulajdonos: **Mártonffy Zs. József.**

Telefon 591.

Állandóan raktáron tart: Naponként érkező uradalmi és főherceg teavaját, sajtokat, ásványvizeket, bel- és külföldi asztali és dessert v. magyar és fr. pezsgőborokat. Kiváló finom dessert-cukorkákat. Kassai és prágai főtt-sonkát. Sz.-ujvári és gyulai különlegeseket. Felvágottakat. Szalámit. Szalonnát. Különböző szárdiniákat, befőtteket, teátégHázai és angol rumot és teasüteményt. Bel- és külföldi cognakot és likőröket. Sört. Házilag készült borecetet. Az összes „Maggi”-gyártmányokat. Déli- és friss gyümölcsöt.**Koller György
„Korona“-szállodája
Tordán.**Ajánlja a helybeli és utazó közönségnek nagyvárosi mintára berendezett szállodáját és éttermét; valamint bankettek, esküvők és hangversenyek tartására ujjonnan átalakított **disztermét.**

Jó magyar konyha, valamint kitűnő asztali, csemege borok, pezsgők és pontos kiszolgálás áll a m. tisztelt közönség rendelkezésére.

Tisztelettel

Koller György,
szálloda-tulajdonos.**Uj! Üzlet- Uj!
megnyitás!**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy december hó 1-én Malom-utca 10. sz. alatt

**mészáros-, hentes- és
csemegeáru-üzletet**

nyitok, hol a legszolidabb árak mellett vevőimet pontosan kiszolgálom.

Szives pártfogásukat kéri
mély tisztelettel**Pungucz Manó.****HIRDETÉSEK**FÖLVETETNEK
A KIADÓHIVATALBAN

KOLOZSVÁR, KOSSUTH L.-U. 10.

Gámán J. Örököse

könyvnyomdája

Kolozsvárt, Kossuth L.-u. 10.

Van szerencsém a n. érdemű közönség b. figyelmét felhívni a mai kor kívánalmainak megfelelőleg berendezett és villanyjáratú
:: gépekkel ellátott ::**Könyvnyomdámra.**

Költséget nem kimélve, könyvnyomdámát a legmodernebb betűfajtákkal és díszítményekkel gazdagítottam, úgy, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhettek. Ezenkívül a legnagyobb anyagi áldozatokkal,

== hangjegyekkel ==

rendeztem be. A közönség pártfogását kéri
kiváló tisztelettel**Gámán J. Örököse.**

Telefon sz. 549.

Alapítva 1860.

Elsőrendű óra- és ékszerüzlet

Bácsényiszki József

Kolozsvár, Mátyás kir.-t. 14.

a hol: valódi ezüst tárgyak, divatos briliáns ékszerek, aranyláncok, gyűrűk, függők stb., legjobb genfi (swájci) schaffhauseni, omega stb., arany, ezüst és acél órák állandóan dus választékban állauak a nagyérdemű vevőközönség rendelkezésére.

Szolid, pontos és előzékeny kiszolgálás!

Van szerencsém becses rendelőim szives tudomására hozni, hogy külföldi tanulmányutarról hazaérkeztem és itthon, Kolozsvárt **Wesselényi M.-u. 13., földsz.**

angol uri divat szalonomat

1911. évi november hó 1-én megnyitom, hol mindennemű bel- és külföldi szövetekből nagy raktárt tartok. Készítek öltönyöket a leg-egyszerűbb kivitelben a legújabb divat szerint. — Kiváló tisztelettel

FARKAS MENDEL
Telefon-interurban 1077. szám

OSVÁTH PÁL PUSKAMŰVES

KOLOZSVÁR DEÁK FERENC-UTCA 21. SZÁM.

Kész fegyverek, revolverek, töltények nagy választékban. — Javítások, becsesrelések stb. jutányos árak mellett vállaltatnak el.

KLEIN JAKAB

ÉPÜLET ÉS MŰBÁDOGOS MESTER VÁLLALATI IRODÁJA

Kolozsvárt, Szappany-u. 1. sz.

Elvállal épület és diszmű munkákat, egyszerű bádogtető fedés és festéseket a legjutányosabb árban, valamint e szakmába vágó javításokat gyorsan és pontosan. Telefon 816.

Javításokért hazhoz küldök. A kész munkákat hazaszállítom.

Vendéglő megnyitás !!

Szives jóakaróimnak és az egész nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozom, hogy **Széchenyi-tér 15. szám alatt** ujonnan és modernül berendezett

Vendéglőmet

megnyitottam.

Uj vendéglőhelyiségemben t. vendégeim minden kényelmet, kitünő ételeket, italokat és figyelmes ki-ozslgálást találnak.

Szives pártfogást kér

Steinwald Károly, vendéglős.

Van szerencsém a t. borfogyasztó közönségnek b. tudomására hozni hogy

BORAIMAT

olyan erdélyi szőlős gazdáktól szer-
reztem be, kiknek a borai az 1907.
évi pécsi országos kiállításon **arany-
érmét nyertek.** — Kivitelnél 10%
engedmény literenként. — Ugyanott
valódi borovicska kapható!

Sürgönczim: **Sváci óraműhely** Kolozsvár.

SZATMARI H. — óraműhely —
KOLozSVÁR, Deák Ferenc utca 46.

Ajanlja gazdagon felszerelt arany-, ezüst- és ékszerárú raktárát. Régi arany és ezüst órák a legmagasabb árakon vétetnek, ugyan-
szintén cserébe elfogadtatnak.

Megrendelések és javítások arany, ezüst- és óráknál a legolcsóbban
számítatik és a legrövidebb idő alatt készíttetnek.

Kérem a címre vigyazni és nem összetéveszteni más
hasonlóval céggel.

Szolid árak.

Alapos munka

Bittó Rezső

elsőrendű fértidivat különlegességek üzlete
KOLozSVÁR, MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR 12. SZÁM ALATT

A legújabb divatu ke-
mény és lágy **kalapok**,
nyakkendők, **ingek** és
keztük beérkeztek. Ame-
rikai **cipők**, **harisnyák**,
zsobkendők, **utazóclkkok**
a legjobb minőségben
kaphatók.

Saját készítményű fehéreműekből nagy választék
Telefon 178. Telefon 178

Telefon 798. Telefon 798.

RENDELJÜNK

SÁMSON MANÓNÁL

KOLOZSVÁR,

MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR 7. SZÁM

elegáns és sikkes ruhát, hol
a legújabb hazai, angol,
francia és skót szövet-
ujdonságok dús választé-
tékban megérkeztek.

OLCSÓ SZABOTT ÁRAK!!

Divatos és formás női termetet mutató
kitünő mellfűzőket mérték után csakis

Katz Hermin

Deák Ferenc-u. 27. sz. alatti mellfűző
üzletében lehet kapni. Ugyanő javítaso-
kat is elfogad. Kész fűzők nagy raktára.

Első Erdélyrészi Messeger-Boy vállalat. Telefon 280. szám.

Csinos, elegáns és tartós cipőket legjutányosabban lehet készíttetni:

Papp Mihály

cipésznél

Kossuth Lajos-u. 24. sz. alatt.

Kéri a t. közönség szives pártfogását.

VERSENY

FÉRFI-, FIU-, GYERMEKRUHA ÁRUHÁZ és SZABÓ ÜZLET KOLOZSVÁRT, WESSELÉNYI M.-U. 22.

KÉSZ FÉRFI-, FIU-, GYERMEKRUHÁK ÉS SZŐRMEÁRUK NAGYRAKTÁRA. — VIDÉKI MEGRENDELESEK GYORSAN ÉS PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK.

Nász és alkalmi ajándéktárgyak a legolcsóbb bevásárlási forrása.

Ékszer, ezüst és kinaezüst áruk nagyválasztékban

Fenyő Hermán

Kolozsvár,

Mátyás király-tér 9. szám.

Megnyilt

Unió-utca 13. sz.

"CLUB" kávéház!

Minden este

Czakó Peti Sándor

és teljes zenekara

hangversenyez.

Olcsó árak, pontos kiszolgálás.

Számos látogatást kér

Hunwald Gyula,

a Club kávéház tulajdonosa.

Olcsó árak

Valódi szőrmék és szőrmeárak kaphatók

u. m. szőrmebundák, boák, karmantyuk, szőrmevel ellátott női és uri bundák, szőnyegek s minden a szűcsszakmába vágó áruk. Az áruk mind készülnék s valóságosukért jótállást vállalom **Dudás Sándor** szűcsszester. saját műhelyemben (Kolozsvár, Unió-utca)

Olcsó árak

Bányai Sámuel és Fia utóda

Kolozsvár, Mátyás király-tér 8. szám.

Gyártás: Budapest, Wesselényi-u. 4 sz.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű vevőközönséget, hogy

▶▶ leányka és női felöltő ujdonságok ◀◀

az őszi idényre megérkeztek és állandóan dús választékban raktáron található. Tisztelettel: Bányai Sámuel és Fia utóda

„LINOLEUM” gyári raktára

Haas

Lipót

Kolozsvár,

Mátyás király-tér 11.

megnyilt és ajánlja a felsorolt árukat:

Árak korona értékben!			
Linoleum	70 cm. széles	méterje	K 1.70
"	90 "	"	" 2.15
"	100 "	"	" 2.35
"	115 "	"	" 2.90
"	130 "	"	" 3.30
"	150 "	"	" 3.85
"	200 "	"	" 4.60
"	szőnyeg	200 hosszú 150 széles, drb.-ja	" 8.25
"	"	250 " 200 "	" 13.75
"	"	300 " 200 "	" 16.50

Árak korona értékben!			
Viaszvászonerítő	115 cm. hosszú	85 cm. széles	K. 2.80
"	130 "	100 "	" 3.60
"	140 "	115 "	" 4.40
"	asztal behuzat	"	" 1.80
"	diván behuzat	"	" 1.80
"	tálcakendő	"	" 50
"	asztalfutó	"	" 1.30
"	gyermekkötegy	"	" 1.10
"	női kötény	"	" 1.90
"	kredenz-csipke	"	" 12

Gummi árak nagyraktára, ágybetét minden színben, labdák, babák csövek, fésák, sárcipők, sarok leghirebb Usonea-fajta, gallérok, manchetták, bot-védők stb. stb.

Továbbá raktárain: Budapest, Debrecen, Nagyvárád, Temesvár, Győr, Fiume, Bécs, Lemberg, Linz, Triest, Csernovic, Páris.

**Ha már
minden drága,**

**akkor tisztelt hölgyeim tes-
sék meggyőződni, hogy az**

Erdélyi

női-ruha áruházában

**KOLOZSVÁRT,
Wesselényi M.-u. 12.**

Bluzok, pongyolák,
aljak, kosztümök stb.

**Olcsón vásárolhat
és mérték szerint a
legújabb divat ke-
zesség mellett angol
és francia munkát
olcsón vállalok.**

Gyászruhák 24 óra alatt készülnek.

**Külön szövetosztály!
Külön próbaterem!**

Vidéki megrendeléseket
pontosan eszközök.

Erdélyi Bank

**és Takarékpénztár
Részvény-Társaság**

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32.

A bank elfogad betéteket takarékpénztári könyvekre, folyószámlára, azokat visszafizeti fölmondás nélkül.

Leszámitól váltókat, utalványokat, járadékokat, checheket, kisorsolt értékeket stb.

Kisbirtokosok jelzálog osz-
tálya kölcsönöket nyújt és már
meglévő drága kamatozású köl-
csönöket konvertál előnyös fel-
tételek mellett a kolozsvári te-
lekkönyvi hatóság kerületében
levő kisebb földbirtokokra.

Törlesztéses kölcsönöket
folyósít előnyös feltételek mellett
10-től 40 évig terjedő időre épülő
vagy kész kolozsvári házakra és
erdélyi birtokokra.

Konvertál már meglévő köl-
csönöket kedvező feltételek mel-
lett.

Értékek papirokat és idegen
pénznemeket elad, vásárol, elő-
leget ad folyószámlán és előre
meghatározott időre.

Értékpapirokat, betéti köny-
vek és más értékek őrzését és
kezelését (nyitott levél) díjtalanul
elvégezteti.

Díjmentesen bevált szelvé-
nyeket és elvégezteti a sorsjegyek
revízióját.

Kibocsát utalványokat, che-
cheket, hitelleveleket bármely
külföldi piacra.

Rendelkezésre tart a felek saját
zárjai alatt tűz- és betörésmentes
páncél-szekrényeket. Safe deposits.

Nagyobb ládába csomagolt és a
fő pecsétjével ellátott ezüst és
aranyeműek vagy más értéktár-
gyak külön célra berendezett
tűz- és betörésmentes szobában
őriztetnek.

**M. kir. osztálysorsjáték föl-
árusító helye.**

Értesitem a nagyérdemű meg-
rendelőmet, hogy

BÁDOGOSMŰHELYEM

áthelyeztem Timár-utca 13. sz. alá,
melyet a mai kor igényeinek meg-
felelően berendeztem és megna-
gyobbítottam villanyerőre. Üzlet:
Széchenyi-tér 34. szám alatt.

Tisztelettel

Biró Márton, bádogos mester.

Tanulókat teljes ellátással felveszek

Nekem mondja a tanárnak!

hogy hol lehet legolcsóbban és legmegbízhatóan

: ÓRÁKAT ÉS ÉKSZEREKET :

vásárolni, ossza **SZILÁGYI MÁRTON**
órák és ékszerész tiszteletben

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 8.

Óra- és ékszerjavítások legolcsóbban és megbízhatóan.

Uj! Megnyílt Uj!

Bolyai kézimunka áruház.

Kezdet és kész kézimunkák
hozzávalók, pamutok, sely-
mek, kongrék, kanavák nagy
választékban és legolcsóbban
nálunk szerezhetők be.

Gombkészítés mindennemű nagyságban 1 kr

Biró Testvéreknél

Bolyai-u.

KÖZPONTI IRODA:
DEÁK F.-U. 9. SZ.
TELEFON: 827. SZ.

GARAGE:
HONVÉD-UTCZA 29.
TELEFON: 889. SZ.

SÜRGÖNYCZIM:
 AUTÓ.

ERDÉLYI KERESKEDELMI ÉS AUTOMOBIL-FORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOZSVAR.

AUTOMOBIL-GARAGE. JAVITÓMŰHELY.

PNEUMATIK JAVÍTÁS.

AUTÓ-ALKATRÉSZEK ÉS SZEREK.

LUXUS ÉS TEHER- MOTOR KERÉK-
AUTÓK. PÁROK.

VILLAMOSÜZEMŰ LUXUS- ÉS ÜZLETI
KOCSIK. — BÉRAUTÓK.

GAZDASÁGI

MOTOROK!

AUTOBUSZ

JÁRATOK.

30 koronáért

árusítom Karácsonyig ezen pompás

Hangverseny Gramophont

melynek diszes szekrénye 30 cm. széles, 15 cm. magas, tulipán tölcseré 43 cm. széles, a hangdobozza legfinomabb munka, hangja pedig a létező legerősebb! Játék közben felhuzható elsőrendű szerkezetéért szavatolok!

Kétoldalu nagy hangverseny lemez-ujdonságok: Kis gróf, — Ártatlan Zsuzsi, — Leányvásár, — Lengyel menyecske. — Ára darabonként 3 korona.

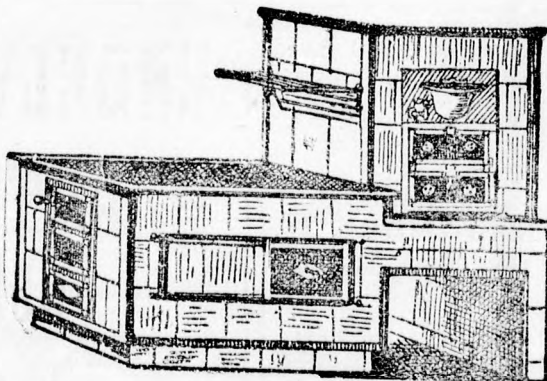
Csiszár Victor gramophon és hang-
lemez nagy raktára.
Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. szám. Népbank mellett.

Nagy kályharaktár!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Monostori-ut 7. szám alatt törvénytiszteleg bejegyzett cégem alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő majolika bel- és külföldi kályhák-ból nagy raktart nyitottam, ahol állandóan raktáron vannak a legmodernebb majolika, secessios, oszlop és Dániel cserép-kályhák, ugyszintén kandallók és főzőkemen-cék. Mintaraktáram megtekintésére a n. é. közönség szives figyelmét felhivom és egyben biztosítom az áruk legjobb minőségéről és a legszolidabb árakról.

Szives támogatását kérve:

Tamásy József.

Dávid
Vencel

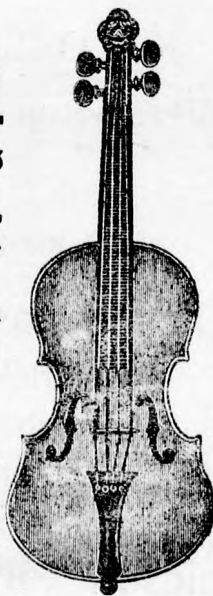
hangszerkészítő

KOLOZSVÁRT,
Deák Ferencz-u.
10-ik szám.

Ajánlja dusan fel-
szerelt hangszer
raktárát.

Jutányos árak!
Szolid és pontos
kiszolgálás.

A tanuló ifjuság
árkedvezmény-
ben részesül.

LEITNER SÁNDOR

mechanikai és elektrotechnikai vállalata.

KOLOZSVÁR, DEÁK FERENC-U.30.

Telefon 620. sz.

Telefon 620 sz.

„Cyklon“ szobatisztító és porszívó gép egyedüli eladása.

Kanzler írógépek a legjobbak a világon.

„Ideál“ kenyérdagasztó erdélyrészi képviselő.